

UČITELJSKI TOVARŠ.

List za šolo in dom.

Izhaja 1. in 15. dan vsakega mesca, in velja za celo leto 2 gold. 50 kr.,
za pol leta pa 1 gold. 30 kr.

Tečaj IV. **V Ljubljani 15. februarja 1864.** **List 4.**

Nektere lastnosti dobrega učitelja.

Ljubi bravci! Nikar se ne hudujte, če vam kaj takega ponudim, kar je naš „Tovars“ že večkrat prav živo popisoval. Jaz menim: Potrebna reč se nikoli dovolj gorko ne priporoča. In ravno tako je tudi pri učitelju. Kdor hoče dobro odgojevati, mora tudi sam od sebe marsikaj tirjati.

Perva in naj lepša lastnost učiteljeva je strah božji. „Začetik modrosti in vsega dobrega je strah božji“. Učitelj, ki hoče mladino prav odgojevati, mora naj pred sam napolnjen biti z dobrim duhom.

Poln pobožnega in pravičnega duha naj učitelj vedno hodi s svojimi učenci, če hoče, da bode imel dobre učence. Učitelj, ki učence za vse dobro ogreva in vnema, naj bo popred sam tako, kakor želi, da bi bili njegovi učenci. Ali pa je učitelju brez božjega strahu mogoče storiti, da bi bili njegovi učenci bogaboječi in pobožni? — Nikakor ne! — Zakaj, le kar iz serca pride, tudi do serca gine. In kako bi li moglo serce govoriti o tem, česar je samo prazno? Učitelj brez pravega duha tudi ne more učencem kazati spodbudljivih in posnemanja vrednih zgledov; veliko pa kaže pohujšljivih zgledov zato, ker dostikrat tisto malo dobro, kar otroci sabo v šolo prinesó, v mladih sercih pokvari, ter nedolžne serca nekako Bogu iz rok spuli in jih pelje v pogubo. Bog nas vari tega!

Druga lepa lastnost verlega učitelja je modrost. Modri učitelj si nikoli ne prisvojuje večje vrednosti, kakor jo zasluži; on ni nikoli ošaben, prevzeten in napuhnen; vedno je prijazen, postrežljiv, priljuden in krotak. Modri učitelj tudi

nikdar ne stori kaj, da bi poprej dobro ne prevdaryl, in tudi od učencev nikdar ne tirja kaj takega, kar presega njih pamet in razumnost. Modri učitelj se pa tudi svojim prednikom vedno kaže vdanega in pokornega, jih rad vboga, in jim je za vsak dober svet in opominjevanje prav serčno hvaležen. Modri učitelj se tudi pri srenjčanih vedno in povsod modro obnaša, in se jim ne dá podkupiti, pa se tudi prizadeva, da živi z vsemi farani lepo zložno in prijazno. Modri učitelj se tudi nikdar tako zelo ne spozabi, da bi se tovaršil s sirovimi, hudobnimi, malovrednimi in razberzdanimi ljudmi; on nikoli ne zahaja v take kraje, kjer je nevarno, da bi zapravlil svoje dobro ime in poštenje, in kjer bi lahko na svojo sveto dolžnost nekoliko, ali pa še celo popolnoma pozabil.

Tretja lastnost učiteljeva je veselje in ljubezen do svojega poklica. Učiteljevo serce naj bo napolnjeno z gorečo ljubeznijo do poklica in do mladine. Ako učitelj ne ljubi svojega lepega stanú, tudi ne more goreče in veselo delati na šolskem polji.

Četerta lastnost dobrega učitelja je poterpežljivost. Poterpežljivost je polovica srečnega in veselega življenja. Ker je pa poterpežljivost tako lepa in imenitna čednost za vsakega človeka, je posebno učitelju potrebna. Ze navadna boječnost in občutljive serca malih otročičev tirjajo veliko poterpežljivosti. Če je učitelj nepoterpežljiv, si svoje težavne dolžnosti, bolj in bolj grení in težavniše dela. Nepoterpežljivi učitelj zgublja ljubezen do svojega lepega stanú, in se tudi dostikrat zapeljati dá rečem, ki imajo zanj in za njegove učence hude nasledke. —

Peta lepa lastnost dobrega učitelja je vestnost. Vsake-mu človeku, ako hoče dobro od hudega razločiti, je potrebna natančna vest, — koljko bolj pa še le učitelju! — Vestni učitelj si ne prizadeva samo, da svoje svete dolžnosti na tanko spolnuje, ampak da jih tudi popolnoma in zvesto spolnuje. Tudi se ne dá vestni učitelj na nobeno vižo podkupiti. On prosi tudi večkrat Bogá, da bi mu pomagal, da bi mogel svoje težavne dolžnosti zvesto in na tanko spolnovati. —

Šesta lastnost dobrega učitelja je zadovoljnost. Vsaki učitelj, ki hoče srečno živeti, mora biti zadovoljen; zakaj, le tisti učitelj, ki je zadovoljen, je srečen. Kolikor slabše prihodke učitelj ima, toliko bolj je treba, da je zadovoljen. Ako je učitelj pri pičli plači še prav nezadovoljen, je res zelo žalostno.

Tudi mora učitelj pri pičlih dohodkih si marsikaj odreči, da ne zabrede v nepotrebne dolgove. Bolje je bolj pičlo živeti, kakor pa v dolgavih nemirno životariti.

Sedma lepa lastnost učiteljeva je pridnost. Ako hoče učitelj, da bodo njegovi učenci pridni in marljivi, jim mora tudi o tem dajati lep zgled. On mora zvesto in na tanko pri vsaki priložnosti svoje dolžnosti spolnovati. In ako je učitelj zvest svojem stanu, ima tudi vedno dosti opraviti, in mu ne bo ostajalo veliko časa za pohajkovanje.

Osmo lepa in vsakemu učitelju potrebna lastnost je veselost. Vesel človek lahko dela. Če je učitelj pri učenju vesel, so tudi otroci veseli in se radi učé. Pred vsem pa more mirna in pokojna vest učitelju delati pravo veselje. *M. Dobrépoljaki.*

Keršanska odreja.

(Dalje.)

VI.

Obnaša v cerkvi in božja služba.

c) Prav živo dopovejte otrokom, kaj je zastran cerkev ali Bogu posvečenih krajev Kristus sam učil. Z malo besedami je veliko povedal rekoč: „Moja hiša je hiša molitve“. Kako tehtne so te besede! One velé: Cerkev je kraj, kamor se ne sme iz drugega namena priti, kjer se ne sme drugače biti, kakor moliti, Boga častiti, v njegovo usmiljenje klicati, njegovo voljo pozvedovati, njegove zapovedi premišljevat, njega potrebne milosti prositi, in mu svoje nadloge in potrebe potožiti. Če tedaj kateri kristijani ali vi, moji otroci, v cerkvi kaj drugega delate, na igre ali kaj drugega mislite, če se v cerkvi igrate, smejate, šeptate ali cukate: cerkev za vas ni več hiša molitve, ampak po Jezusovih besedah je — kar me je strah in groza izreči — je razbojniška jama. In zakaj je cerkev za take razbojniška jama? zakaj jo Jezus tako imenuje? Cerkev je kraj, na katerem si človek milost božjo in večno življenje zadobuje. Če pa se na tem kraju kdo nespodobno vede, si ravno na tem svetem kraju namesti milosti božje in večnega življenja — le jezo božjo in večno pogubljenje služi in prikličé — je tedaj razbojnik svoji lastni duši.

d) Zraven tega in takega poduka pa, dragi učitelji, združeni s svojimi duhovnimi pastirji skerbite, da bodo vsakdanji in nedeljski učenci in učenke pred altarjem svoj odločeni prostor